

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky

A N A L Ý Z A

Veľkoobchodný relevantný trh č. 2

Služba ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorou je prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou.

OBSAH

I. Úvod

1. Povinnosti Telekomunikačného úradu SR.....	str. 2
2. Predmet analýzy.....	str. 9

II. Analýza

1. Identifikovanie podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2.....	str. 10
2. Významný podnik - vyhodnotenie kritérií.....	str. 12

III. Záver

1. Závery analýzy.....	str. 25
2. Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona.....	str. 28

Bratislava, 15. februára 2010

I. Úvod

I. 1 Povinnosti Telekomunikačného úradu SR

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“) pred stanovením postupu, určením úloh a cieľov analýzy zhrnul povinnosti úradu v rámci súťaže a regulácie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Úrad pristúpil k analýze poskytovania služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorou je prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou (ďalej len „veľkoobchodný trh č. 2“).

Podľa § 1 ods. 1 zákona tento zákon upravuje podmienky na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, podmienky na používanie rádiových zariadení, štátnu reguláciu elektronických komunikácií (ďalej len „regulácia“), práva a povinnosti podnikov a užívateľov elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, ochranu týchto sietí a služieb, efektívne využívanie frekvenčného spektra a čísel, oprávnenia a povinnosti k cudzím nehnuteľnostiam, ochranu súkromia a údajov a pôsobnosť orgánov štátnej správy v elektronických komunikáciách.

Podľa § 1 ods. 3 zákona účelom zákona je vytvoriť podmienky na rozvoj konkurencie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky a odstrániť prekážky brániace jej rozvoju, vytvoriť podmienky na zriaďovanie a rozvoj transeurópskych elektronických komunikačných sietí a prevádzkyschopnosť celoeurópskych služieb, dosiahnuť efektívnu hospodársku súťaž (ďalej len „súťaž“) pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb založenú na princípe technologickej neutrality a podporiť záujmy užívateľov elektronických komunikačných služieb.

Podľa § 1 ods. 4 zákona sa týmto zákonom preberajú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1 k zákonu.

Podľa § 5 ods. 1 zákona elektronická komunikačná služba (ďalej len „služba“) je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaným pomocou sietí a služieb a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami.

Podľa § 6 ods. 3 zákona je úrad národný regulátor a cenový orgán v oblasti elektronických komunikácií, ktorý podľa tohto zákona:

- a) vykonáva reguláciu,
- d) chráni záujmy koncových užívateľov s ohľadom na kvalitu a ceny služieb,
- e) plní povinnosti podporujúce súťaž, rozvoj spoločného trhu Európskej únie, záujmy všetkých osôb členských štátov Európskej únie na území Slovenskej republiky, prístup

k sieťam, prevádzkyschopnosť sietí a služieb a chráni slobodu výberu prevádzkovateľa s uplatnením technických noriem.

Podľa § 10 ods. 2 zákona úrad pred začatím konania konzultuje svoj návrh opatrenia vo veci, ktorá bude mať významný dosah na relevantný trh, poskytne dotknutým stranám najmenej jeden mesiac na vyjadrenie odo dňa jeho zverejnenia. Úrad v návrhu uvedie najmä definíciu trhu, zistenia týkajúce sa významného vplyvu na relevantnom trhu spolu s označením podniku s významným vplyvom na tomto trhu, uloženie, zmenu alebo zrušenie povinností podľa § 18 až 24 a § 27 a odôvodnenie uvedených skutočností. Úrad zohľadní v čo najväčšej možnej miere stanovisko dotknutého podniku.

Podľa § 11 ods. 2 zákona úrad pri regulácii prihliada na odporúčania a usmernenia Európskej komisie vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia. Pri regulácii musí zohľadňovať technologickú neutralitu regulácie, ktorá neukladá ani nediskriminuje používanie konkrétneho typu technológie.

Podľa § 11 ods. 3 zákona úrad pri regulácii zabezpečuje, aby nedochádzalo k narušovaniu alebo obmedzovaniu súťaže a diskriminácii podnikov, podporuje efektívne investície do kvalitnej a modernej infraštruktúry, dbá na zachovanie celistvosti a bezpečnosti verejných sietí. Úrad vytvára podmienky, aby všetci koncoví užívatelia mali prístup k univerzálnej službe a dbá na maximálny prospech užívateľov, najmä zdravotne postihnutých užívateľov, v súvislosti s možnosťou výberu služby, ceny a kvality.

Podľa § 16 ods. 1 zákona úrad najmenej raz za dva roky analyzuje relevantné trhy. Ak úrad určil významný podnik na trhu podľa § 17, lehota na analýzu relevantných trhov plynie odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o určení významného podniku. Ak úrad neurčil významný podnik na trhu podľa § 17, lehota plynie odo dňa ukončenia analýzy trhu. Cieľom analýzy je zistiť, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž a či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov alebo právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie v oblasti súťažného práva pri poskytovaní sietí a služieb sú dostatočné na jej zabezpečenie.

Podľa § 17 ods. 1 zákona ak úrad na základe analýzy podľa § 16 zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, po ukončení konzultácií podľa § 10, určí rozhodnutím významný podnik a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27. Tieto povinnosti musia vychádzať zo zisteného stavu a musia byť oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej súťaže a rozvoj vnútorného trhu. Ak je na tomto trhu určený významný podnik, úrad mu existujúce povinnosti ponechá, zmení alebo doplní.

Podľa § 17 ods. 5 zákona konzultácie (§ 10) o analýze relevantného trhu v súvislosti s ukladaním povinností, zmenou alebo zrušením povinností podľa § 18 až 24 a § 27 sa týkajú významného podniku, ktorému sa tieto povinnosti ukladajú, menia alebo zrušujú a iných osôb, ktorých práva a povinnosti môžu byť dotknuté.

Úrad pri analýze predmetného veľkoobchodného trhu okrem zákona vychádzal ďalej zo znenia zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy

Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“).

Úrad okrem vyššie citovaných ustanovení postupoval aj v súlade s:

a) predpismi regulačného rámca EÚ pre oblasť elektronických komunikácií:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby v platnom znení (rámcová smernica),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby v platnom znení (smernica o povolení),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení v platnom znení (prístupová smernica),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb v platnom znení (smernica o univerzálnej službe),
- Smernica Komisie 2002/77/ES o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb;

b) ostatnými príslušnými dokumentmi EK:

- Odporúčanie Komisie o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (K(2008)5925) v konečnom znení zo dňa 15.10.2008,
- Odporúčanie Komisie o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií, ktoré v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby prichádzajú do úvahy pre reguláciu ex ante (2003/311/ES) zo dňa 11.02.2003,
- Odporúčanie Komisie o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu ex ante v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (2007/879/ES) zo dňa 17.12.2007 (ďalej len „revidované odporúčanie“),
- Vysvetľujúce memorandum k odporúчанию Komisie o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu ex ante v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby C(2007)5406),
- Pokyny Komisie týkajúce sa analýzy trhov a stanovenia významnej trhovej sily v súlade s regulačným rámcom EÚ pre elektronické komunikačné siete a služby (2002/C165/03) zo dňa 11.07.2002,
- Odporúčanie Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ zo dňa 07.05.2009,
- Vysvetľujúce memorandum k odporúчанию Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ.

I.1.2 Postup pri analýze relevantného trhu

Analýza relevantného trhu prebiehala v nasledovných etapách:

a) definovanie relevantného trhu

V procese definovania relevantného trhu úrad stanovuje jednotlivé relevantné trhy elektronických komunikácií podľa rozhodnutia úradu zo dňa 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov v znení neskorších rozhodnutí (ďalej len „rozhodnutie o určení zoznamu relevantných trhov“) a tiež v súlade s revidovaným odporúčaním. Relevantný trh úrad definuje z hľadiska vecného, územného a časového.

b) vlastná analýza relevantného trhu

Cieľom analýzy definovaného relevantného trhu je zistiť, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž a či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov alebo právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie v oblasti súťažného práva pri poskytovaní sietí a služieb sú dostatočné na jej zabezpečenie. V prípade, že úrad zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, určí podnik resp. podniky s významným vplyvom na tomto relevantnom trhu.

Pri určení podniku s významným vplyvom úrad vyhodnotí kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného trhu v súlade so zákonom.

c) závery analýzy

Po vyhodnotení príslušných kritérií úrad v jednotlivých bodoch stručne zhrnie svoje zistenia.

d) návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona

Úrad podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona rozhodnutím určí podnik s významným vplyvom a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27 zákona.

Pri návrhu povinností na každom konkrétnom relevantnom trhu má úrad na zreteli predovšetkým účel zákona a základný cieľ regulačného rámca Európskej únie tak, aby:

- zabezpečoval ochranu hospodárskej súťaže,
- prispieval k rozvoju vnútorného trhu,
- a presadzoval záujmy koncových užívateľov.

I.1.3 Zdroje informácií

Pri analýze veľkoobchodného trhu č. 2 úrad využil hlavne informácie a údaje získané od všetkých oslovených podnikov poskytujúcich služby v pevnej verejnej telefónnej sieti, z vlastného prieskumu, ako aj z verejne dostupných zdrojov.

Úrad zhromaždil a preskúmal všetky relevantné údaje a podklady súvisiace so stavom súťaže na predmetnom relevantnom trhu s cieľom zistiť podľa § 16 ods. 1 zákona, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž. Po ukončení prvého kola analýzy úrad skonštatoval, že na tomto trhu nie je efektívna súťaž a určil na veľkoobchodnom trhu č. 2 podnik s významným vplyvom a súčasne mu uložil aj plnenie povinností. Cieľom opakovanej analýzy bolo preto aj zistenie, či nápravné opatrenia navrhnuté a uložené podniku s významným vplyvom rozhodnutiami úradu boli dostatočné a vytvorili sa podmienky na rozvoj konkurenčného prostredia a efektívnu súťaž pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a služieb a či sa podporili záujmy podnikateľských subjektov elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky na súvisiacich maloobchodných trhoch.

Úrad listom č. 319/14/2008 zo dňa 10.07.2008 oznámil významnému podniku na veľkoobchodnom trhu č. 2 - spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Odbor pre regulačné záležitosti so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava (ďalej len „spoločnosť ST, a.s.“), že pristúpil k analýze veľkoobchodného trhu č. 2 a požiadal o doručenie informácií. Spoločnosť ST, a.s. bola na základe prvého kola analýzy rozhodnutím č.181/14/2005 zo dňa 24.02.2005, resp. druhostupňovým rozhodnutím č.62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 určená za podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2.

Úrad oslovil aj ostatné podniky poskytujúce služby vo verejnej telefónnej sieti: Amtel Slovensko, s.r.o., Antik computers&communicatios, s.r.o., Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., Energotel, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Železnice SR – Železničné telekomunikácie Bratislava, o.z. (ďalej len „ŽSR–ŽT, o.z.“), BHTel, s.r.o., Micronet, a.s., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Trnavatel, s.r.o., Orange Slovensko, a.s. Všetkým osloveným podnikom úrad písomne oznámil, že podľa § 16 zákona vykoná analýzu veľkoobchodného trhu č. 2 a súčasne ich požiadal o doručenie informácií a údajov od obdobia 1.07.2006. Ďalej úrad oslovil aj spoločnosti ACS, s.r.o., WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o., Minet Slovakia, s.r.o., Primanet, s.r.o., Vision Media, s.r.o., ktoré spoločnosť ST, a.s. označila za poskytovateľov služieb na predmetnom trhu.

V priebehu analýzy boli údaje od jednotlivých podnikov uvedených v časti II. Analýza aktualizovaná a posledné údaje, na základe ktorých úrad vyhodnotil jednotlivé ukazovatele sú k 31.12.2009.

1.1.4 Definovanie trhu

Prvým krokom analýzy relevantného trhu bolo definovanie veľkoobchodného trhu č. 2 v národných podmienkach Slovenskej republiky a posúdenie, či na definovanom trhu existuje efektívna súťaž.

1.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 2

Podľa § 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné. Tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Vzájomne zastupiteľné tovary sú tovary, ktoré sú zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

Pri vecnom vymedzení trhu ukončovania volaní na veľkoobchodnej úrovni úrad vychádzal z vyššie uvedeného ustanovenia tak, že trhová definícia služieb musí zahŕňať služby, ktoré sú na danom relevantnom trhu zastupiteľné z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Služba ukončovania volania zahŕňa tú časť prenosu volania, ktorá je vymedzená ústredňou na ktorej je možné poskytovať prepojenie vo verejnej telefónnej sieti a koncovým bodom siete bez ohľadu na použitú technológiu. Vymedzenou ústredňou sa rozumie miestna alebo tranzitná ústredňa, kde sú siete prepojené a v prístupovej oblasti tejto ústredne sa nachádza koncový bod verejnej telefónnej siete.

Podľa § 4 ods. 3 zákona je verejná telefónna sieť taká sieť, ktorá sa používa na poskytovanie verejných telefónnych služieb a táto sieť umožňuje prenos hlasovej komunikácie medzi koncovými bodmi siete alebo iné formy komunikácie, ako sú napríklad faksimilný prenos alebo prenos dát. Za službu ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení úrad považuje len ukončenie takého hlasového volania, ktoré má vlastnosti verejnej telefónnej služby. Podnikmi pôsobiacimi na tomto trhu sú teda podniky poskytujúce **verejnú telefónnu službu** prostredníctvom verejnej telefónnej siete v pevnom mieste, t. z. **poloha koncového bodu sa nemení a je definovaná konkrétnym geografickým číslom**. Podľa § 4 ods. 6 zákona je geografické číslo pridelené z národného číslovacieho plánu a časť jeho číselnej štruktúry má geografický význam používaný na smerovanie volaní na fyzické umiestnenie koncového bodu siete.

Pri veľkoobchodnej službe ukončenia volania v sieti je dovolateľnosť konkrétneho koncového bodu konkrétnej siete obsahom samotného poskytnutia tejto služby, pretože dovolateľnosť, napríklad na bytového zákazníka pripojeného v jednej sieti, nemožno nahradiť dovolateľnosťou na iného bytového zákazníka pripojeného v inej sieti. Ukončenie volania do siete s koncovým bodom koncového účastníka je nezastupiteľné.

Služba ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže byť teda poskytovaná prostredníctvom pevných sietí – klasické PSTN siete a prostredníctvom dátových sietí – VoIP, ale len vtedy, ak je obojsmerný prenos hlasu zabezpečený v reálnom čase, je zabezpečený bezplatný a nepretržitý prístup k tiesňovým volaniam, nie je obmedzený výber spojenia z jedného prepojovacieho bodu v sieti k iným prepojovacím bodom v domácej alebo zahraničnej elektronickej sieti pomocou koncového zariadenia a sú dodržané všetky ustanovenia zákona pre poskytovanie verejnej telefónnej služby, čiže takéto volanie má charakter verejnej telefónnej služby.

Podľa princípu technologickej neutrality je možné pre poskytovanie verejnej telefónnej služby využívať okrem klasickej telefónnej siete tvorenej metalickými účastníckymi vedeniami aj optickú sieť, televízne káblové rozvody i bezdrôtové siete. Služba ukončenia volania môže byť poskytovaná aj prostredníctvom mobilných sietí, ale len v takom prípade, ak je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby zrušená alebo obmedzená mobilita služieb, čiže sa nejedná o verejnú mobilnú telefónnu službu.

Do služby ukončenia volania v pevnej verejnej telefónnej sieti úrad nezahŕňa službu ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti.

Podľa § 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh „priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné“. Úrad sa pri vymedzení trhu

z vecného hľadiska zaoberal aj možnosťou substitúcie na strane ponuky a na strane dopytu a došiel k záveru, že hlasovú službu, ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete Internet a nemá vlastnosti verejnej telefónnej služby nie je možné považovať za zastupiteľnú vzhľadom k tomu, že internetoví poskytovatelia pri poskytovaní hlasových služieb prostredníctvom siete Internet nemajú také práva a povinnosti ako poskytovatelia verejnej telefónnej služby a teda takéto volania nemajú tie isté vlastnosti ako má verejná telefónna služba.

Podmienkou pôsobenia na predmetnom trhu je, že poloha koncového bodu sa nemení a je definovaná konkrétnym geografickým číslom.

Úrad konštatoval, že z hľadiska fyzikálnych a technických charakteristík, ako aj z hľadiska ceny, neexistuje žiadna zastupiteľná služba k službe ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení ani na strane dopytu a ani na strane ponuky.

Úrad tiež skúmal vzájomnú zastupiteľnosť medzi ukončením hovorov v jednotlivých verejných telefónnych sieťach navzájom. Pri poskytovaní predmetnej služby je vždy príslušné volanie ukončené v konkrétnom koncovom bode určenom špecifickou sieťovou adresou v konkrétnej verejnej telefónnej sieti a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti, na inej špecifickej sieťovej adrese. Vzhľadom k tomu, že pre každého z poskytovateľov hlasových služieb je nevyhnutné zabezpečiť dovolateľnosť svojich koncových účastníkov, neexistuje ani zastupiteľnosť medzi ukončením volaní v sieťach rôznych podnikov. Službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik, ktorý je prevádzkovateľom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení, má pripojených vlastných koncových účastníkov, ktorí sú identifikovaní geografickými číslami a pre zabezpečenie dovolateľnosti na čísla vlastných účastníkov siete poskytuje iným podnikom ukončenie hlasového volania vo svojej vlastnej sieti.

1.1.4.2 Územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 2

Priestorový relevantný trh (geografický trh) je všeobecne vymedzený územím, na ktorom dotknuté subjekty vystupujú na strane ponuky a dopytu danej služby, pričom súťažné podmienky sú také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami. Pri priestorovom vymedzovaní trhu úrad zohľadňuje národný trh.

Úrad pri územnom vymedzení trhu vychádzal z vecného vymedzenia relevantného trhu. Službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste môže poskytovať výhradne taký podnik, do siete ktorého je volaný účastník pripojený. Každý podnik poskytujúci službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste uplatňuje voči užívateľom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a súťažné podmienky sú na celom území Slovenskej republiky dostatočne homogénne. Služba ukončenia volania nie je ponúkaná v jednotlivých územných celkoch, resp. lokalitách za výrazne rozdielných podmienok.

V zozname relevantných trhov, ktorý úrad vydal rozhodnutím, je definovaný relevantný trh z geografického hľadiska ako celé územie Slovenskej republiky. Úrad pre účely tejto analýzy pristupuje k užšej špecifikácii geografického vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 2,

pretože toto vymedzenie je totožné s geografickým rozsahom siete každého jednotlivého podniku poskytujúceho službu ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste.

Následne úrad podľa § 16 ods. 1 zákona pristúpil k vykonaniu analýzy veľkoobchodného trhu č. 2.

I. 2 Predmet analýzy veľkoobchodného trhu č. 2

Predmetom analýzy bolo:

1. identifikovanie podnikov, ktoré pôsobia na veľkoobchodnom trhu č. 2,
2. posúdenie, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 existuje významný podnik, ktorý podľa § 16 ods. 3 zákona sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov,
3. na základe zistení navrhnúť uloženie povinností podľa zákona.

II. Analýza

II.1 Identifikovanie podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2

Cieľom analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 bolo zistiť, či na predmetnom trhu je efektívna súťaž a či povinnosti uložené úradom pre podnik s významným vplyvom po ukončení prvého kola analýzy boli účinné a či uložením povinností úrad vytvoril podmienky pre fungovanie efektívnej súťaže.

V prvom kole analýzy úrad dospel k záveru, že jediným podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu č. 2 bola spoločnosť ST, a.s., ktorá vlastnila a prevádzkovala historicky vybudovanú pevnú verejnú telefónnu sieť. Do ukončenia analýzy v prvom kole nedošlo k prepojeniu sietí medzi spoločnosťou ST, a.s. a alternatívnymi operátormi, preto úrad konštatoval, že žiadna z oslovených spoločností, ktoré disponovali oprávnením na poskytovanie služieb v pevnej verejnej telefónnej sieti, na relevantnom trhu nepôsobí. Niektoré podniky mali vybudovanú vlastnú verejnú telefónnu sieť, ale nemohli plnohodnotne poskytovať verejnú telefónnu službu koncovým užívateľom, pretože nemali uzatvorenú zmluvu o prepojení s jediným poskytovateľom pevnej verejnej telefónnej siete, spoločnosťou ST, a.s. (len s dvomi mobilnými podnikmi, ktoré v tom čase pôsobili na trhu verejných mobilných sietí). V rámci analýzy úrad zistil, že žiaden podnik (okrem spoločnosti ST, a.s.) ani nepridelil čísla svojim užívateľom a žiaden iný podnik neposkytoval v sledovanom období službu ukončovania volaní v pevnej sieti.

Na základe týchto skutočností a po vyhodnotení jednotlivých kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona pre posúdenie podniku s významným postavením úrad určil v prvom kole analýzy jedinou spoločnosť, spoločnosť ST, a.s., za podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom trhu č. 2. Úrad jej okrem iných povinností uložil aj povinnosť zverejnenia referenčnej ponuky na prepojenie a neskôr samostatným rozhodnutím úrad určil aj metódu kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti podniku s významným postavením. Služby ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti na pevnom mieste na území Slovenskej republiky na veľkoobchodnej úrovni nefungovali, pretože prvé zmluvy o prepojení sietí boli podpisované postupne od marca 2005, ale podniky reálne začali poskytovať hlasové služby prostredníctvom pevných sietí až od 1.08.2005.

Na základe oznámenia jednotlivých podnikov počas opakovanej analýzy a podľa dostupnej dokumentácie úrad uvádza, že v sledovanom období do konca roka 2009 došlo pri poskytovaní služieb v pevnej verejnej telefónnej sieti k nasledovným zmenám:

1. Spoločnosť Swan, a.s. dňa 1.02.2006 uskutočnila akvizíciu telekomunikačnej spoločnosti GlobalTel, a.s. a prevzala všetky jej záväzky voči klientom spoločnosti GlobalTel, a.s. Dňom 1.06.2006 podľa dohody o postúpení práv a povinností uzavretej medzi spoločnosťou Swan, a.s. a MBC, s.r.o., spoločnosť Swan, a.s. prevzala v plnom rozsahu všetky práva a povinnosti voči klientom spoločnosti MBC, s.r.o.
2. Na základe dohody medzi spoločnosťou Amtel Slovensko, s.r.o. a Swan, a.s. prešli dňom 1.12.2008 všetky práva a povinnosti zo spoločnosti Amtel Slovensko, s.r.o. na spoločnosť Swan, a.s.
3. Spoločnosť GTS Nextra, a.s. vznikla dňa 30.06.2006 zlúčením piatich spoločností a to Aliatel Slovakia, s.r.o., GTS Slovakia, s.r.o., Nextra, s.r.o., QUADIA DCT, a.s.

a Telenor Networks, a.s. Spoločnosť GTS Nextra, a.s. dňa 20.01.2009 zmenila svoje obchodné meno na GTS Slovakia, a.s.

4. Spoločnosť WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o. dňom 5.06.2007 akvizíciou spoločnosti Amtel Networks, s.r.o. prevzala všetky jej záväzky.
5. Spoločnosť Slovanet, a.s. sa dňa 1.12.2008 zlúčila so spoločnosťou Micronet, a.s., po ktorej prevzala všetok majetok, pohľadávky a záväzky tak, že zmluvné vzťahy medzi spoločnosťou Micronet, a.s. a tretími stranami zostávajú v platnosti.
6. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30.10.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6.11.2007, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka BHtel s.r.o., Kupeckého 5, Bratislava.
7. Spoločnosť Dial Telecom, a.s. dňa 1.12.2008 kúpila 100 % podiel spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o. tak, že od 1.07.2009 prevzala všetky práva a záväzky spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o., vrátane poskytovania elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb účastníkom. Obchodná spoločnosť eTel Slovensko, s.r.o. bola od 1.07.2009 vymazaná z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I.
8. Úrad listom č. 354/14/2008 z 13.08.2008 oznámil spoločnosti Energotel, a.s., že začína opakovanú analýzu veľkoobchodného trhu č. 2 a požiadal ju o doručenie informácií. Spoločnosť Energotel, a.s. listom zaevidovaným pod č. 373/14/2008 z 19.08.2008 úradu oznámila, že nepôsobí na veľkoobchodnom trhu č. 2 a listom č. 1725/14/09 zo dňa 27.08.2009, že „v sledovanom období službu ukončenia volania neposkytla žiadnej osobe a z uvedeného dôvodu nepredložila ani požadované údaje“.
9. Rovnako úrad listom č. 350/14/2008 z 13.08.2008 oznámil spoločnosti Amtel Slovensko, s.r.o., že začína opakovanú analýzu veľkoobchodného trhu č. 2 a túto požiadal o doručenie informácií. Spoločnosť Amtel Slovensko, s.r.o. listom zaevidovaným pod č. 434/14/2008 z 19.09.2008 úradu oznámila, že: „momentálne nemá a ani v minulosti nemala pevne pripojených do svojej siete žiadnych zákazníkov, to znamená, že sme neukončovali volania od ostatných operátorov v našej sieti.“ Spoločnosť má a vždy mala iba zákazníkov využívajúcich Carrier selection, čiže voľbu operátora, kde je konečný zákazník ukončený v sieti spoločnosti ST, a.s. (je zákazníkom spoločnosti ST, a.s.) a len pri odchádzajúcom volaní sa zákazník sám rozhoduje či použije sieť Amtel Slovensko, s.r.o. cez voľbu operátora 1059 alebo bude volať bez voľby operátora, čiže cez spoločnosť ST, a.s. Všetky prichádzajúce hovory k týmto zákazníkom zabezpečuje spoločnosť ST, a.s., keďže sú pripojení do jej siete a nie do siete Amtel Slovensko, s.r.o.

Zmluvy o prepojení sietí medzi spoločnosťou ST, a.s. a ostatnými alternatívnymi operátormi boli uzatvárané postupne. V súlade s doručenými informáciami začali reálne poskytovať služby na veľkoobchodnom trhu č. 2: spoločnosť Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V prvej polovici 2006 uzatvorila zmluvu o prepojení sietí spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Slovanet, a.s., v druhej polovici 2006 spoločnosť Antik computers&communications, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. podpísala zmluvu v prvom polroku 2007.

Následne, po prepojení siete so spoločnosťou ST, a.s., začali uzatvárať aj ostatné podniky vzájomne medzi sebou zmluvy o prepojení sietí. Spoločnosti Trnavatel, s.r.o. a Antik computers&communications, s.r.o. majú uzatvorenú zmluvu o prepojení sietí len so spoločnosťou ST, a.s. Všetky ostatné podniky majú uzatvorené a postupne uzatvárajú vzájomne medzi sebou zmluvy o prepojení sietí individuálne.

II.2 Významný podnik - vyhodnotenie kritérií

Významný vplyv podľa § 16 ods. 3 zákona na relevantnom trhu má podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Úrad pri posudzovaní významnosti podniku vyhodnocuje podľa § 16 ods. 4 zákona kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného relevantného trhu a pri posudzovaní, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 existuje podnik s významným vplyvom, sa rozhodol vyhodnotiť nasledovné kritériá:

- a) veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu,
- b) ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže,
- c) existencia technologicky podmienených výhod,
- d) zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu,
- g) úspory z rozsahu,
- k) existencia potenciálnej konkurencie,
- l) prekážky vstupu na relevantný trh,
- m) súčasný stav súťaže.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. a) zákona - veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu

Veľkoobchodný trh č. 2 je definovaný ako veľkoobchodná služba ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Ukončovať hlasové volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Každý podnik - poskytovateľ takýchto služieb na relevantnom trhu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (jednotlivej) verejnej telefónnej sieti. Službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste môže poskytovať výhradne len ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Ukončovanie volania je jedným zo vstupov nevyhnutne potrebných pre poskytovanie služieb maloobchodných volaní. Podniky vlastniace alebo prevádzkujúce siete na poskytovanie telefónnych služieb sa môžu vzájomne prepojiť, a to aj v niekoľkých prepojovacích bodoch, čo je nevyhnutnou podmienkou pre ukončovanie volaní prichádzajúcich zo siete iného podniku.

Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej pevnej telefónnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t. z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti.

Podľa definície predmetného trhu, služieb zahrnutých do tohto trhu a v súlade s dokumentáciou o zmenách pri poskytovaní služieb v pevnej verejnej telefónnej sieti úrad konštatuje, že v analyzovanom období a do konca roku 2009 pôsobili na veľkoobchodnom trhu č. 2 okrem spoločnosti ST, a.s. aj všetky ostatné podniky, ktoré mali uzatvorené zmluvy o prepojení verejných telefónnych sietí.

Každý poskytovateľ služieb ukončenia volania má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej sieti. K 31.12.2009 mali 100 % podiel na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania vo svojej vlastnej sieti tieto spoločnosti: ST, a.s., Dial Telecom, a.s., Antik computers&communications, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., Trnavatel, s.r.o. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

V porovnaní s predchádzajúcim analyzovaným obdobím úrad dospel k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobia spoločnosti ST, a.s., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Slovanet, a.s., Antik computers&communications, s.r.o., Orange Slovensko, a.s. a Trnavatel, s.r.o. Každá z uvedených spoločností je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom relevantnom trhu ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti poskytovanej v pevnom mieste a má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti.

Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné v reálnej projekcii veľkoobchodného trhu č. 2 vidieť 10 samostatných trhov. Podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2 je na území Slovenskej republiky v súčasnosti možné rozpoznať 10 reálne existujúcich trhov. Ide tu o vzťah legálnej definície a skutočnosti, na ktorú možno túto definíciu aplikovať.

Ostatné oslovené spoločnosti uvedené v časti tejto analýzy „Zdroje informácií“ na trhu nepôsobia.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. b) zákona - ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže

Pri identifikácii reálnych relevantných trhov vyplývajúcej z existencie siete, jej výlučného vlastníctva podnikom a významným postavením každého jednotlivého podniku pri ukončovaní volaní je možné každú konkrétnu verejnú telefónnu sieť v pevnom umiestnení chápať ako unikátnu sieť vo vzťahu k danému trhu. Z postavenia podniku ako výlučného vlastníka infraštruktúry potom vyplýva aj možnosť jej ovládania, konkrétne možnosť ukončovať volania ako jedna z možných foriem realizácie vlastníckeho práva.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. c) zákona - existencia technologicky podmienených výhod

Úrad pri tejto analýze dospel k názoru, že najväčšími technologickými výhodami disponuje na veľkoobchodnom trhu č. 2 spoločnosť ST, a.s. Tieto výhody sú dané vlastníctvom a prevádzkovaním celoplošnej pevnej verejnej telefónnej siete. Spoločnosť ST, a.s. s ohľadom na historický vývoj bola jediným podnikom zodpovedným za budovanie a prevádzkovanie pevnej verejnej telefónnej siete. Na trhu elektronických komunikácií pôsobí najdlhšie, z čoho vyplýva úroveň jej infraštruktúry a zariadení, ktorá sa prejavuje vysokou mierou pokrytia územia a obyvateľstva na celom území Slovenskej republiky.

Existujúca dlhodobo budovaná verejná telefónna sieť vo vlastníctve spoločnosti ST, a.s. predstavuje technologickú výhodu oproti ostatným podnikom, ktoré vstúpili na trh elektronických komunikácií neskôr a budovali si vlastné prístupové siete. Vlastníctvo účastníckych vedení v rozsahu celého územia Slovenskej republiky umožňuje spoločnosti ST, a.s. prispôbiť sa pružnejšie a rýchlejšie požiadavke trhu, vyhovieť potrebám zákazníka a tak získať výhodu pred konkurenčnými podnikmi. V sledovanom období nedošlo k výraznej zmene technologicky podmienených výhod v porovnaní s predchádzajúcim analyzovaným obdobím. Spoločnosť ST, a.s. disponuje najväčšími technologickými výhodami vyplývajúcimi z vlastníctva celoplošne vybudovanej pevnej verejnej telefónnej siete.

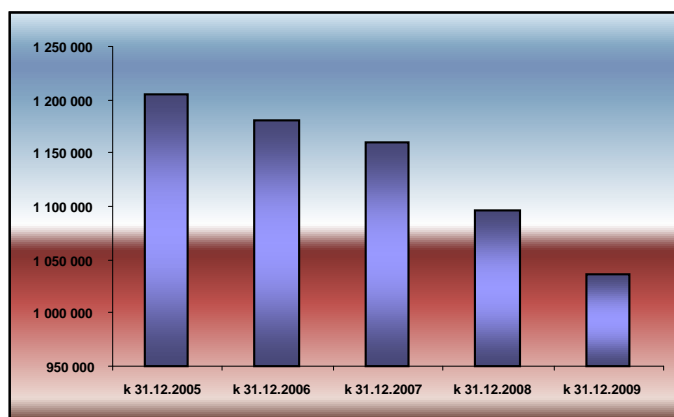
Kritérium § 16 ods. 4 písm. d) zákona - zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu

Podľa právoplatného rozhodnutia úradu č. 62/01/2005 zo dňa 14. júna 2005 bola spoločnosť ST, a.s. ako jediná určená za podnik s významným postavením a týmto rozhodnutím jej bola uložená aj povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie verejných telefónnych sietí a postupne do konca roka 2009 deväť spoločností – alternatívnych operátorov uzatvorilo so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prepojení. Od 1.08.2005 začali reálne poskytovať služby na predmetnom veľkoobchodnom trhu: spoločnosť Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V prvej polovici 2006 pribudla spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s., v druhej polovici 2006 spoločnosť Antik computers&communications, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. podpísala zmluvu v prvom polroku 2007. Postupne začali alternatívni operátori uzatvárať zmluvy o prepojení sietí aj navzájom medzi sebou a každý alternatívny operátor má okrem zmluvy so spoločnosťou ST, a.s. uzatvorenú minimálne jednu zmluvu s ďalším alternatívnym operátorom. Zmluvu o prepojení siete len so spoločnosťou ST, a.s. má doteraz podpísanú len spoločnosť Trnavatel, s.r.o. a Antik computers&communications, s.r.o. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti ST, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Pri vyhodnotení vyjednávacjej sily podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2 úrad vychádzal z pozície jednotlivých podnikov, ktorá sa prejavuje na maloobchodnej úrovni. Úrad vykonal analýzu nasledovných ukazovateľov: počet pripojených účastníkov, celkový objem ukončených volaní a celkové výnosy z ukončených volaní. Úrad mal k dispozícii údaje o objeme ukončených volaní a výnosoch z týchto volaní od 2. polovice 2006. Celkový objem ukončených volaní je objem ukončených volaní v sieti jednotlivých podnikov na veľkoobchodnej úrovni. Sú tu zahrnuté len tie ukončené volania, ktoré prišli zo siete iných podnikov. V týchto volaniach nie sú zahrnuté volania, ktoré vznikli a súčasne boli ukončené v sieti konkrétneho jednotlivého podniku, to znamená nie sú do nich zahrnuté volania vo vlastnej sieti.

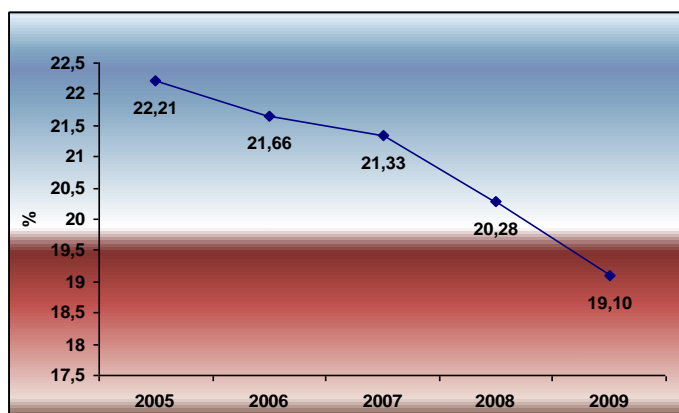
Celkový vývoj pevných pripojení na území Slovenskej republiky je znázornený v grafe č. 1. Za obdobie rokov 2005 až 2009 celkový počet pripojených účastníkov poklesol z 1 204 135 (ku koncu roka 2005) na 1 035 412 (ku koncu roka 2009), čo predstavuje ku koncu roka 2009 pokles o 14 % v porovnaní s rokom 2005. Postupne teda klesá záujem koncových účastníkov o pripojenie do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení.

Graf č. 1a Vývoj celkového počtu pripojení v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste.

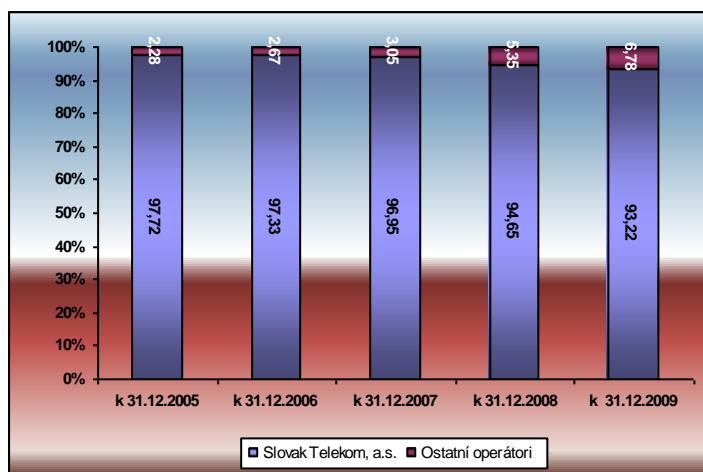
V medzinárodných prehľadoch je uvádzaný vývoj penetrácie v pevnej sieti v Slovenskej republike. Aj z grafického znázornenia je vidieť, že jeho vývoj korešponduje s vývojom celkového počtu pripojení. Penetrácia v Slovenskej republike ku koncu roka 2009 poklesla na 19,10 % a tento pokles od roku 2005 predstavuje zníženie penetrácie o 3,11 percentuálnych bodov.

Graf č. 1b Vývoj penetrácie v pevnej telefónnej sieti v SR.

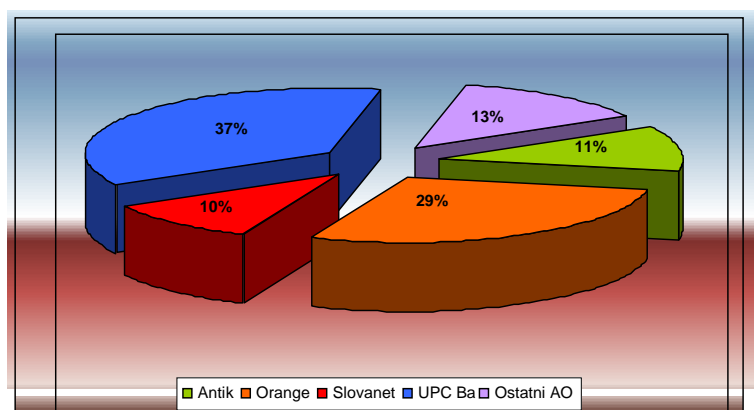
Vývoj podielov všetkých podnikov podľa počtu účastníckych pripojení je uvedený v grafe č. 2. Od reálneho prepojenia siete spoločnosti ST, a.s. s ostatnými podnikmi sa podiel spoločnosti ST, a.s. pri poskytovaní služby ukončenia volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení vzhľadom na podiel počtu účastníckych pripojení výrazne nezmenil. Nadalej pretrváva výrazný podiel spoločnosti ST, a.s., ktorá historicky vlastnila a prevádzkovala pevnú verejnú telefónnu sieť. Podľa doručených podkladov spoločnosť ST, a.s. vlastnila k 31. decembru 2009 93,22 % všetkých účastníckych pripojení na území Slovenskej republiky. Podiel ostatných podnikov bol relatívne malý – 6,78 %.

Graf č. 2 *Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste podľa počtu účastníckych pripojení*

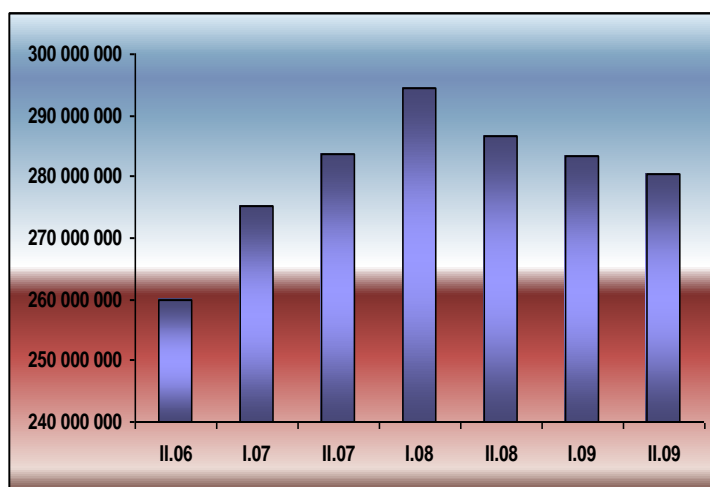
Podiel najvýznamnejších a do počtu najväčších podnikov je znázornený v grafe č. 3. Tento podiel je vypočítaný k počtu pripojení len vo vlastníctve ostatných podnikov.

Graf č. 3 *Podiel najvýznamnejších podnikov – poskytovateľov služby ukončenia volania na počte účastníckych pripojení ostatných podnikov (bez ST, a.s.) k 31.12.2009*

Spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. zaznamenala najväčší nárast v počte účastníckych pripojení a za posledný rok a pol sa počet týchto pripojení v jej vlastníctve zdvojnásobil. Naopak, spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z. tiež za posledný jeden a pol roka znížila počet účastníckych pripojení o viac ako polovicu a to z dôvodu optimalizácie vo vlastných pobočkách na celom území Slovenskej republiky. Kontinuálny, teda nie výrazný, nárast pripojení koncových užívateľov zaznamenali spoločnosti Orange Slovensko, a.s, Antik computers&communications, s.r.o. a Slovanet, a.s. Počet pripojení zvyšných 5 podnikov ku koncu roka 2009 bol 13 %.

Graf č. 4 Vývoj celkového počtu ukončených volaní (v min) vo všetkých verejných telefónnych sieťach spolu poskytovaných v pevnom mieste

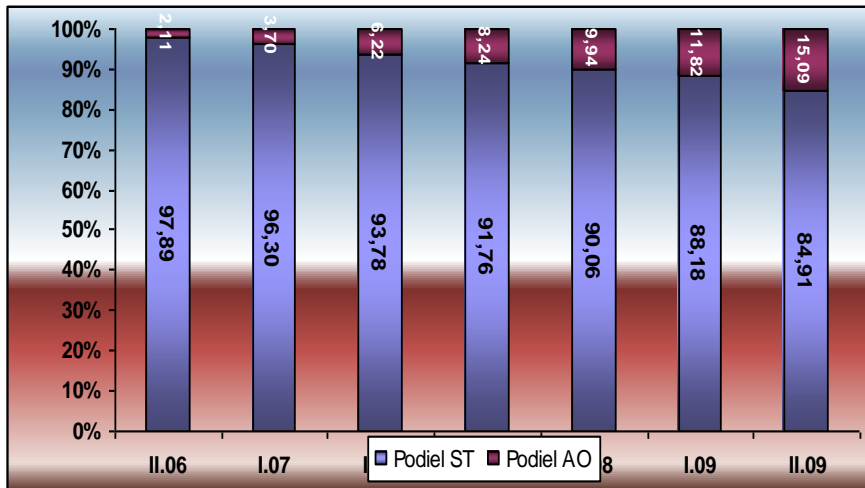

Celkový objem ukončených volaní od prepojenia siete spoločnosti ST, a.s. s ostatnými podnikmi postupne narastal až do I. polroku 2008, kedy nastal zlom a odvtedy postupne polročne klesal. V druhej polovici roku 2008 bol zaznamenaný nižší pokles v objeme ukončených volaní a bol spôsobený poklesom objemu ukončených volaní predovšetkým v sieti spoločnosti ST, a.s. Objem ukončených volaní v sieti všetkých ostatných podnikov spolu do konca roka 2009 vzrástol v porovnaní s predchádzajúcim polrokom. Úrad zistil, že celkový objem ukončených volaní v sieťach ostatných podnikov postupne polročne rástol. Tento nárast bol spôsobený aj tým, že zmluvy o prepojení neboli podpísané v rovnakom časovom období, ale boli uzatvárané postupne. V druhej polovici roku 2005 realizovala vo svojej sieti ukončovanie volania a vykázala údaje za ukončené volania len spoločnosť Dial Telecom, a.s. a postupne od začiatku roka 2006 to boli už aj spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V druhej polovici 2006 pribudli údaje za spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s. Až v prvej polovici 2007 vykázala údaje aj spoločnosť Antik computers&communications, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. realizovala ukončenie volania vo svojej sieti až koncom roku 2007 a preto doručila údaje o objeme ukončených volaní od 1. polroku 2008.

Kumulatívny objem ukončených volaní za všetky tieto podniky rástol a sumárne zníženie objemu ukončených volaní v druhej polovici roku 2009 bolo spôsobené aj poklesom ukončených volaní v sieti spoločnosti ST, a.s. Toto zníženie čiastočne ovplyvnilo aj zrušenie účastníckych pripojení, ktoré najvýraznejšie za posledný rok (od roku 2008 do konca roka 2009) poklesli práve u spoločnosti ST, a.s. (približne o 7%) a u spoločnosti ŽSR ŽT, o.z. (takmer o 50 %).

Podiel poskytovateľov služby ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní (v min) na celkovom objeme ukončených volaní (v min) je znázornený v grafe č. 5, pričom podiel spoločnosti ST, a.s. je nepomerne výrazný.

Graf č. 5 *Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní na celkovom objeme ukončených volaní*

Podiel spoločnosti ST, a.s. na celkovom objeme ukončených volaní sa postupne znižoval a na konci roku 2009 tvoril 85 %. Podiel ostatných podnikov, alternatívnych operátorov postupne rástol a to aj preto, že postupne viac podnikov malo vlastných zákazníkov, u ktorých boli ukončované volania z ostatných sietí. Najväčší nárast ukončených volaní v sieťach ostatných podnikov bol zaznamenaný v druhej polovici 2007, kedy už všetky podniky okrem spoločnosti Trnavatel, s.r.o. mali uzatvorenú zmluvu o prepojení so spoločnosťou ST, a.s. Súčasne začala na trhu pôsobiť aj spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a to prostredníctvom optickej siete. Významnejšie podiely na ukončených volaniach ku koncu roka 2009 v sieti alternatívnych operátorov dosahovali spoločnosti GTS Slovakia, a.s., UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Dial Telecom, a.s. Nakoľko údaje o celkovom objeme ukončených volaní každá spoločnosť označila za údaj podliehajúci obchodnému tajomstvu, úrad neuvádza jednotlivé podiely.

Úrad rovnako analyzoval aj výnosy z ukončených volaní v sieťach jednotlivých podnikov a ich vývoj bol identický ako vývoj celkového objemu ukončených volaní v sieťach všetkých jednotlivých podnikov. Rovnako aj podiel jednotlivých najvýznamnejších podnikov ku koncu roka 2009 podľa ich podielu na celkových výnosoch zodpovedá podielu ukončených volaní v sieťach týchto podnikov.

Analýzou celkového vývoja počtu pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení, podielov jednotlivých podnikov podľa počtu pripojení, vývoja celkového objemu terminovaných volaní, podielu každého podniku podľa objemu terminovaných volaní ako aj vývoja dosiahnutých výnosov z ukončených volaní úrad konštatuje, že najväčšou vyjednávacou silou z hľadiska pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2 disponuje spoločnosť ST, a.s. Sila ostatných konkurentov na trhu je neporovnateľne menšia, ako dokumentujú všetky príslušné grafické znázornenia. Vyjednávacia sila ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončenia volania v pevnom mieste je neporovnateľne menšia vzhľadom na počet pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení i vzhľadom na objem ukončených volaní.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. g) zákona – úspory z rozsahu

Úspory z rozsahu predstavujú zníženie jednotkových nákladov v dôsledku vysokého objemu produkcie. Využívanie úspor z rozsahu je príznačné pre sektor elektronických komunikácií. Vysoké investičné náklady súvisiace so zriadením a prevádzkovaním verejných telefónnych sietí sa rozpočítavajú na príslušný objem prenesenej prevádzky. Pozitívny dopad úspor z rozsahu sa prejavuje tým, že s rastúcou prevádzkou siete sa znižujú jednotkové náklady a to až do chvíle, kedy je potrebné ďalšie rozšírenie siete.

Vzhľadom na objem prevádzky, po zohľadnení objemu ukončených volaní v sieti všetkých podnikov poskytujúcich služby patriace na veľkoobchodný trh č. 2, úrad konštatuje, že spoločnosť ST, a.s. má podstatne väčšie predpoklady pre dosahovanie úspor z rozsahu pri poskytovaní verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení ako ostatné podniky, pretože na predmetnom trhu dosahovala 85 a viac percentný podiel z celkového objemu ukončených volaní. Podiel všetkých ostatných podnikov predstavoval približne 15 % z celkového objemu ukončených volaní (pozri graf č. 5).

Kritérium § 16 ods. 4 písm. k) zákona - existencia potenciálnej konkurencie

Vzhľadom na charakter trhu, kde službu ukončenia volania môže poskytovať výlučne ten podnik, v sieti ktorého je volaný účastník pripojený, úrad skonštatoval, že na trhu ukončenia volaní v sieti všetkých vyššie uvedených spoločností neexistuje reálna a ani potenciálna konkurencia, ktorá by mohla ovplyvniť ich správanie v súvislosti s ukončovaním volaní v ich individuálnej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení.

Ako už úrad uviedol aj vyššie, pre žiadny podnik neexistuje substitúcia ponuky pre ukončovanie hlasových volaní. Preto aj kritérium potenciálnej konkurencie vo vzťahu k trhu ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení, nemá veľký význam.

Potenciálnym konkurentom na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby je podnik vlastníaci infraštruktúru, na ktorej možno rýchlo a pri nízkych nákladoch poskytovať verejnú telefónnu službu. Teoreticky nemožno vylúčiť takú možnosť, že poskytovatelia s vlastnou infraštruktúrou sa kedykoľvek rozhodnú pre vstup na uvedený trh a to v pomerne veľmi krátkom čase realizácie, vzhľadom na už existujúcu infraštruktúru.

Za reálnych konkurentov na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby možno označiť všetky spoločnosti, ktoré prevádzkujú verejné telefónne siete a poskytujú verejnú telefónnu službu v rámci týchto sietí na pevnom mieste, čiže disponujú svojimi vlastnými účastníkmi, ktorým boli pridelené geografické čísla. Možno ich teda právom považovať za reálnych a plnohodnotných hráčov na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, pretože každý z nich má vo svojej sieti vlastných zákazníkov a pre týchto zabezpečuje aj dovolateľnosť z iných sietí. Okrem spoločnosti ST, a.s. sú to všetky už vyššie uvedené spoločnosti Dial Telecom, a.s., Swan, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., ŽSR – ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Antik Computers & Communications, s.r.o., Tnnavatel, s. r.o. a spoločnosť Orange Slovensko, a.s.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. l) zákona - prekážky vstupu na relevantný trh

Prekážky vstupu na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií bariér vstupu na:

Ekonomické bariéry:

- investičné náklady spojené s vybudovaním funkčnej verejnej telefónnej siete,
- vybudovanie pevnej verejnej telefónnej siete a následný vstup na trh vyžaduje vysoké počiatkové náklady (náklady na reklamu, získanie zákazníka, neustály rozvoj atď.),
- vybudovanie verejnej telefónnej ústredne, ktorá spĺňa technické podmienky pre prepájanie so sieťami iných podnikov (t.j. najmä možnosť prepájania so signalizačnou sieťou SS7),
- zabezpečenie prepojenia siete každého podniku tak, aby bola zabezpečená dovolateľnosť na čísla účastníkov vo vlastnej sieti s čo najväčším počtom účastníkov na celom území Slovenskej republiky.

Časové bariéry:

- krátkosť času pre vstup a zavedenie podniku na relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby, na získanie dostatočného počtu zákazníkov (návravnosť investícií, konkurencie schopnosť),
- zákazníkov je možné získať nižšími cenami a vyššou kvalitou služieb, čo predlžuje návratnosť investícií,
- veľká časová a administratívna náročnosť výstavby elektronickej komunikačnej siete (povolenia na rozkopávky, výstavba v meste, veľké množstvo súkromných vlastníkov pozemkov a s tým spojené časové lehoty).

Strategické bariéry:

- pôsobenie 10 podnikov na tomto trhu, vyjednávací sila a z toho vyplývajúci vplyv spoločnosti ST, a.s. pri rokovaniach a pri uzatváraní zmlúv,
- pomerne malý trh Slovenskej republiky.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. m) zákona - súčasný stav súťaže

Prvotným impulzom pre vznik prevádzky na predmetnom trhu bolo zriadenie prepojenia sietí alternatívnych operátorov, ktorí zahájili prevádzku vo svojich verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení prepojením so sieťou dovtedy monopolného poskytovateľa spoločnosti ST, a.s. Úrad rozhodnutím uložil podniku s významným postavením, spoločnosti ST, a.s., povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie za účelom zverejnenia podmienok prepojenia, ktoré je nevyhnutné na poskytovanie verejnej telefónnej služby. Postupne sa teda prepojili so sieťou spoločnosti ST, a.s. už vyššie spomínané spoločnosti eTel, a.s., Slovanet, a.s., Dial Telecom, a.s. a GTS Slovakia, a.s. a neskôr Swan, a.s., ŽSR – ŽT, o.z.. Tieto spoločnosti sa prepojili aj so sieťami mobilných operátorov (Orange Slovensko, a.s., T-Mobile Slovensko, a.s.).

Počet účastníckych pripojení v sieťach ostatných podnikov, tzv. alternatívnych operátorov bol spočiatku minimálny, rast počtu pripojení bol pomalý aj z dôvodu neexistencie prenositeľnosti čísla medzi pevnými sieťami. Až v roku 2007, po zavedení prenositeľnosti čísla, sa počet koncových účastníckych pripojení v sieťach alternatívnych operátorov zvýšil. Podľa vývoja počtu účastníckych pripojení, objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní dosahujú všetci alternatívni operátori spolu relatívne malé percento z počtu účastníckych prípojok, objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní dosiahnutých spoločnosťou ST, a.s.

Počas uvedeného analyzovaného obdobia sa referenčná ponuka zásadne nemenila, dochádzalo k zmenám cien volaní, hlavne na základe regulačných rozhodnutí úradu. Princípy prepojenia zostávajú aj v súčasnom období nezmenené. Výška poplatkov za ukončenie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. je regulovaná. Neskôr začali aj alternatívni operátori vzájomne prepájať svoje siete. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti ST, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Objem prevádzky za ukončenie volania na geografické čísla v sieťach alternatívnych operátorov síce narastá, ale na trhu naďalej pretrvávajú výrazná nerovnováha medzi prevádzkou v sieti spoločnosti ST, a.s. a alternatívnych operátorov (ktorí kumulatívne dosahovali a dosahujú vo všetkých vyššie analyzovaných ukazovateľoch neporovnateľne nižší podiel). Na základe týchto skutočností úrad konštatuje, že vyjednávacía pozícia alternatívnych operátorov je voči spoločnosti ST, a.s. neporovnateľne menšia.

Vývoj ukončovacích poplatkov v sieti podniku s významným postavením – spoločnosti ST, a.s. je uvedený v tab. č. 1. Po ukončení analýzy v prvom kole úrad dodatočne prvostupňovým rozhodnutím č. 608/14/2005 a druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 uložil spoločnosti ST, a.s. aj povinnosť nákladovej orientácie s tým, že spoločnosť ST, a.s. je povinná stanoviť ceny za ukončenie volaní vo svojej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prepojenia podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien. Metódu kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku úrad vydal rozhodnutím zo dňa 15.07.2005, ktoré bolo uverejnené vo vestníku úradu č. 5 zo dňa 1.08.2005. Neskôr úrad z vlastného podnetu začal správne konanie vo veci úpravy cien za ukončenie volania a rozhodnutím č. 105/14/2007 z 26.02.2007 a druhostupňovým rozhodnutím č. 78/01/2007 z 9.08.2007 stanovil maximálnu cenu za ukončenie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. a to podľa prevádzky rozdelenej na silnú, slabú a strednú a tiež podľa miesta ukončenia – na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dva tranzity. Spoločnosť ST, a.s. sa voči konečnému rozhodnutiu úradu odvolala na Najvyšší súd SR, ktorý obidve rozhodnutia úradu zrušil. Napriek neplatnosti cenových rozhodnutí spoločnosť ST, a.s. neprekročila maximálne poplatky za ukončenie volania, ktoré boli pôvodne stanovené úradom.

Tab. č. 1 *Vývoj poplatkov za ukončenie volania v sieti významného podniku - spoločnosti ST, a.s. podľa referenčnej ponuky s rozlíšením podľa miesta ukončenia a podľa časového rozdelenia prevádzky - slabá, stredná a silná vyjadrené v Sk/min*

ukončenie	prevádzka	1.8. 2006	1.10. 2006	17.8. 2007	29.10. 2007	15.8. 2008	23.12. 2008	13.09. 2009	1.01. 2010
Na miestnej úrovni	slabá	0,08	0,07	0,07	0,09	0,0248	0,0501	0,0501	0,0501
	stredná	0,33	0,22	0,21	0,1	0,1028	0,1028	0,1028	0,1028
	silná	0,51	0,44	0,41	0,26	0,2487	0,2582	0,2582	0,2582
cez jeden tranzit	slabá	0,12	0,1	0,08	0,14	0,0378	0,0764	0,0749	0,0749
	stredná	0,5	0,29	0,26	0,16	0,1567	0,1567	0,1567	0,1567
	silná	0,75	0,57	0,51	0,4	0,3792	0,3936	0,3858	0,3858
cez dva tranzity	slabá	0,18	0,13	0,11	0,21	0,0521	0,1053	0,0965	0,0965
	stredná	0,72	0,39	0,34	0,23	0,2174	0,2324	0,2324	0,2324
	silná	1,09	0,77	0,68	0,59	0,5224	0,5422	0,4969	0,4969

V tab. č. 1 je prehľad poplatkov za ukončenie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. prichádzajúcich zo siete ostatných podnikov. Začiatkom júla 2008 Rada Európskej únie na úrovni ministrov financií členských štátov Európskej únie stanovila neodvolateľný prepočítavací koeficient medzi eurom a slovenskou korunou, tzv. konverzný kurz na úrovni 1 € = 30,1260 Sk a v súlade s predchádzajúcim rozhodnutím Rady, Slovenská republika sa dňom 1.01.2009 stala súčasťou eurozóny, ktorá používa spoločnú menu euro. V tab. č. 2 sú uvedené poplatky za ukončenie volania kvôli vzájomnej porovnateľnosti aj v Sk a už platnej mene - v eurocentoch/min.

Tab. č. 2 Výška poplatkov v sieti významného podniku – spoločnosti ST, a.s. v silnej prevádzke v eurocentoch/min

	Referenčná ponuka			
	k 1.01.2009		k 1.01.2010	
	Ukončenie volania Sk/min	Ukončenie volania €-cent/min	Ukončenie volania Sk/min	Ukončenie volania €-cent/min
Miestna cena	0,2582	0,86	0,2582	0,86
Cena za jeden tranzit	0,3936	1,31	0,3858	1,28
Cena za dva tranzity	0,5422	1,73	0,4969	1,65

Ako ukazuje tab. č. 2 poplatky za ukončenie volaní v sieti spoločnosti ST, a.s. sa za obdobie posledného roka mierne znížili – v priemere okolo 5 %. Od vydania prvej referenčnej ponuky na prepojenie siete spoločnosti ST, a.s. sa poplatky znížili výraznejšie, v priemere o polovicu.

Výška poplatkov za ukončenie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. je rozdielna v závislosti od rozdelenia prevádzky na jednotlivé časové okná. Tieto sa v referenčnej ponuke spoločnosti ST, a.s. postupne menili a rozdelenie prevádzky spoločnosti ST, a.s. je v súčasnosti rozdelené do troch časových pásiem, ktoré je nasledovné

Silná: pracovné dni 7,00 - 18,59,59
 Stredná: víkendy 11,00 - 20,59,59
 Slabá: pracovné dni 19,00 - 6,59,59
 víkendy 21,00 - 10,59,59

Rozdelenie prevádzky ostatných podnikov je rozčlenené individuálne. Zmeny rozdelenia prevádzky neboli časté, niektoré podniky v sledovanom období zmenili jej rozdelenie, ale väčšina podnikov mala počas celého analyzovaného obdobia nezmenené časové rozdelenie prevádzky. Okrem toho sa väčšina podnikov pri ukončovaní volania zo siete spoločnosti ST, a.s. prispôsobila rozdeleniu prevádzky na tri časové pásma spoločnosti ST, a.s. Alternatívni operátori vzájomne medzi sebou rozdeľujú prevádzku len na dve časové pásma - na silnú a slabú prevádzku. Jediná spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nerozlišuje prevádzku podľa časových okien.

Následne úrad zisťoval, aké sú prepojovacie poplatky (v eurocentoch za minútu) pri ukončení volania v sieti jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončenia volania

v pevnom mieste zo siete spoločnosti ST, a.s. a výška týchto poplatkov k 1.01.2010 je uvedená v tab. č. 3

Tab. č. 3 *Prepojovacie poplatky ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste účtované za ukončenie volania zo siete významného podniku- spoločnosti ST, a.s. (v eurocentoch/min)*

	Dial Telecom	Antik	GTS	Orange	Swan	ŽT	Trnavatel	UPC	Slovanet
<i>Silná prevádzka</i>	1,13	1,31	1,18	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18

Úroveň poplatkov ostatných podnikov bola dohodnutá individuálne na komerčnej báze. Väčšina alternatívnych operátorov (šesť podnikov) účtuje spoločnosti ST, a.s. za ukončenie volania vo svojej sieti poplatky v rovnakej výške (1,18 €cent/min), pričom za ukončenie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. platia ostatní alternatívni operátori k 1.01.2010 poplatok 1,28 €cent/min v silnej prevádzke. V predchádzajúcom období bol tento rozdiel v poplatkoch podstatne vyšší. Alternatívni operátori v zásade veľmi neupravovali prepojovacie poplatky vzájomne medzi sebou vzhľadom na malý objem prevádzky a vzájomne porovnateľný objem ukončených volaní.

Tab. č. 4 *Poplatky účtované medzi podnikmi poskytujúcimi službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste pri ukončení volania v silnej prevádzke k 1.01.2008, 2009 a 2010 (v eurocentoch/min)*

<i>ukončenie v sieti→</i>		Antik	Dial Telecom	GTS	Orange	Swan	ŽSR-ŽT	Trnavatel	UPC Ba	Slovanet
ST	2008	1,327	1,14	1,144	2,29	1,15	1,43	1,14	1,14	1,31
	2009	1,31	1,13	1,13	1,99	1,13	1,18	1,14	1,14	1,13
	2010	1,31	1,13	1,13	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18
Antik	2008		x	X	x	x	x	x	x	x
	2009	X								
	2010									
Dial Telec	2008	X		2,656/1,66	2,29		2,71		2,32	3,32
	2009		X	2,656/1,66	1,99		2,71		1,66	3,32
	2010			1,2	1,69		2,71		1,20	1,20
GTS	2008	X	2,656/1,66		2,29	x	2,16	x	X	2,324
	2009		2,656/1,66	X	1,99		2,16		X	2,324
	2010		1,2*		1,69		2,16		1,20**	2,324
Orange	2008	X	2,29	2,29		2,29	2,29	x	x	2,29
	2009		1,99	1,99	X	1,99	1,99			1,99
	2010		1,69	1,69		1,69	1,69			1,69
Swan	2008	X	x	x	2,29		X	x	x	3,32
	2009				1,99	X				3,32
	2010				1,69					3,32
ŽSR-ŽT	2008	X	2,71	2,16	2,29	x		x	x	2,16
	2009		2,71	2,16	1,99		X			2,16
	2010		2,71	2,16	1,69					2,16
Trnavatel	2008	X	x	x	x	x	X		x	x
	2009							X		
	2010									
UPC Ba	2008	X	2,32	X	x	x	X	x		x
	2009		1,66	X					X	
	2010		1,20	1,20**						
Slovanet	2008	X	3,32	2,324	2,29	3,32	2,16	x	x	
	2009		3,32	2,324	1,99	3,32	2,16			X
	2010		1,20	2,324	1,69	3,32	2,16			

*údaj je za spoločnosť eTel, ktorú odkúpila spoločnosť Dial Telecom, a.s.

**spoločnosť GTS Slovakia, a.s. podpísala zmluvu s UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

Výška poplatkov účtovaná medzi všetkými podnikmi navzájom za ukončenie volania v silnej prevádzke platná k 1.01.2008, 2009 a 2010 je uvedená v tabuľke č. 4. Výška poplatkov

za ukončenie volania v sieti alternatívnych operátorov nepodlieha cenovej regulácii, nakoľko po prvom kole analýzy bola len spoločnosť ST, a.s. určená za podnik s významným postavením na veľkoobchodnom trhu č. 2 a len tejto bola uložená povinnosť nákladovej orientácie cien.

Poplatky alternatívnych operátorov sú dohodnuté dvojstranne. Výška týchto poplatkov nie je teda regulovaná úradom, jej výška závisí od obchodnej dohody medzi jednotlivými podnikmi. Výška poplatkov je symetrická vždy len medzi dvomi alternatívnymi operátormi vzájomne (okrem poplatkov so spoločnosťou ST, a.s.). Výška poplatkov medzi alternatívnymi operátormi sa v zásade veľmi nemenila.

Výška ukončovacích poplatkov je určujúca pri stanovení maloobchodnej ceny, ktorú každý jednotlivý podnik účtuje svojim zákazníkom. Maloobchodná cena v sebe zahŕňa veľkoobchodné vstupné ceny, t. z. cenu za origináciu a termináciu volania, náklady na poskytovanie služby a primeraný zisk. Úrad pravidelne sleduje maloobchodné ceny a cenníky uverejňuje na svojej verejne dostupnej internetovej stránke. Za obdobie posledných dvoch rokov sa maloobchodné ceny výrazne nemenili. Väčšina podnikov účtuje rozdielne maloobchodné ceny pre bytových a nebytových zákazníkov. Len spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka pre svojich bytových a nebytových zákazníkov maloobchodné služby v inom členení (rovnaká cena do všetkých prístupných pevných sietí). Všetky maloobchodné ceny miestnych hovorov v silnej prevádzke pre bytových zákazníkov sa pohybovali v priemere okolo 6,4 eurocenta/min, priemer medzimestských hovorov sa pohyboval okolo 10,2 eurocentov/min. Priemerné maloobchodné ceny pre bytových zákazníkov v slabej prevádzke pre miestne hovory sa pohybovali okolo 5,4 eurocenta/min, pre medzimestské hovory okolo 6,1 eurocenta/min.

Súčasný stav na súvisiacom maloobchodnom trhu volaní do verejných telefónnych sietí v pevnom umiestnení je v plnom rozsahu ovplyvnený referenčnou ponukou spoločnosti ST, a.s.

Každý jednotlivý podnik poskytujúci služby ukončenia volania vo vlastnej sieti je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom trhu č. 2. Každý si za ukončenie volania vo svojej sieti účtuje poplatky v určite výške, konkurencia v jeho sieti pri ukončení volania neexistuje. Každý jednotlivý podnik má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti a je preto podnikom s významným postavením na tomto relevantnom trhu.

III. Záver

III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 2

Na základe posúdenia kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona úrad dospel k týmto záverom:

1. Službu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovanú na pevnom mieste môže poskytovať výhradne iba ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik vo vzťahu k jeho veľkoobchodnej ponuke ukončenia volania v jeho vlastnej sieti má 100 % podiel na trhu a vzhľadom na nezastupiteľnosť tejto ponuky mu nemôže konkurovať na predmetnom relevantnom trhu žiaden iný podnik.
2. Každá individuálna sieť je unikátnou sieťou z pohľadu definície daného relevantného trhu.
3. Každá spoločnosť: spoločnosť ST, a.s., spoločnosť Dial Telecom, a.s., spoločnosť Antik computers&communications, s.r.o., spoločnosť GTS Slovakia, a.s., spoločnosť Orange Slovensko, a.s., spoločnosť Slovanet, a.s., spoločnosť Swan, a.s., spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z., spoločnosť Trnavatel, s.r.o. a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. má 100 % trhovú podiel vo vlastnej sieti a je podnikom s významným postavením na veľkoobchodnom trhu č. 2.
4. Existujúca dlhodobou budovaná verejná telefónna sieť vo vlastníctve spoločnosti ST, a.s. predstavuje technologickú výhodu v porovnaní s ostatnými podnikmi, ktoré vstúpili na trh neskôr.
5. Porovnaním vyjednávacej sily všetkých podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 2 vzhľadom na počet pripojených koncových užívateľov, objemu ukončených volaní a dosiahnutých výnosov z týchto volaní vo verejnej telefónnej sieti na pevnom mieste úrad dospel k záveru, že **spoločnosť ST, a.s. dosahovala** k 31.12.2009
 - a) 95 % trhovú podiel na celkovom počte pripojených koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení,
 - b) 85 % trhovú podiel na celkovom objeme ukončených volaní,
 - c) 85 % trhovú podiel na výnosoch z celkových ukončených volaní.
6. Existuje potenciálna konkurencia na veľkoobchodnom trhu č. 2.
7. Na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobilo do konca roku 2009 10 podnikov.
8. Každý poskytovateľ služieb, ktorý poskytuje služby ukončenia volania vo vlastnej sieti nemá konkurenciu, súťaž na individuálnych veľkoobchodných trhoch č. 2 neexistuje.

Z výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 vyplynulo, že pozícia jednotlivých podnikov na tomto relevantnom trhu je rozdielna a výraznú pozíciu má spoločnosť ST, a.s. Pre fungovanie veľkoobchodného trhu č. 2 je preto nevyhnutné stanoviť podmienky pre podnikanie všetkých podnikov poskytujúcich služby ukončenia volania.

Ukončiť volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Z toho vyplýva, že každý podnik pôsobiaci na trhu ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných na pevnom mieste je podnikom s významným postavením.

Podmienky pre podnikanie musia byť primerané zistenému podielu jednotlivých podnikov v závislosti od ich pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2. Úrad pri vyhodnotení kritéria vyjednávacia sila podnikov preukázateľne dospel k záveru, že existuje rozdiel medzi trhovou pozíciou spoločnosti ST, a.s. a trhovou pozíciou ostatných alternatívnych operátorov. Trhová pozícia spoločnosti ST, a.s. je neporovnateľne silnejšia v porovnaní s ostatnými alternatívnymi operátormi.

Na základe predloženej analýzy úrad dospel k záveru, že spoločnosť ST, a.s. pri ukončovaní volania si výraznú pozíciu naďalej udržiava. Trhová pozícia ostatných alternatívnych operátorov (vzhľadom na podiel účastníckych pripojení, celkový objem ukončených volaní ako aj výnosov z ukončených volaní) sa do konca roku 2009 mierne zvýšila. Alternatívni operátori naďalej uzatvárajú zmluvy o prepojení siete aj medzi sebou (koncom minulého roka spoločnosť GTS Slovakia, a.s. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o.) Tieto zmluvy sú uzatvárané na komerčnej báze.

Úrad všetky podniky uvedené v analýze navrhuje určiť za podnik s významným postavením a navrhne im uloženie primeraných povinností. Postavenie alternatívnych operátorov resp. ich pozícia na veľkoobchodnom trhu č. 2 je preukázateľne slabšia, preto úrad nepovažuje za potrebné im uložiť povinnosť priamej cenovej regulácie. Úrad navrhuje, aby veľkoobchodné poplatky každého jednotlivého alternatívneho operátora neboli vyššie, ako bude určená cena pre spoločnosť ST, a.s.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od roku 2007 komerčne poskytovať optickú verejnú elektronickú komunikačnú sieť FTTH (dovtedy poskytovala služby len vo verejnej mobilnej telefónnej sieti) a začala poskytovať aj hlasové služby, t.j. aj ukončovanie volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení.

V časti I.1.4.1 Vecné vymedzenie trhu úrad uviedol, že služba ukončenia volania môže byť poskytovaná aj prostredníctvom mobilných sietí, ale len v takom prípade, ak je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby zrušená alebo obmedzená mobilita služieb, napr. technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete (čiže sa nejedná o mobilnú telefónnu službu). Od 1.7.2009 začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytovať koncovým zákazníkom hlasové služby rovnako v pevnom umiestnení aj prostredníctvom mobilnej verejnej elektronickej komunikačnej siete a to služby Domáca linka a Firemná linka. Úrad na základe uvedeného zisťoval, či tieto služby sú službami spadajúcimi na veľkoobchodný trh č. 2 a preto oslovil spoločnosť Orange Slovensko, a.s. Podľa vyjadrenia spoločnosti Orange Slovensko, a.s. sú „služby Domáca linka a Firemná linka poskytované s obmedzením poskytovania služby na konkrétnu fyzickú adresu, ktorú je účastník povinný oznámiť spoločnosti Orange Slovensko, a.s. pred začiatkom poskytovania služby. Na základe takto určeného miesta poskytovania služby je účastníkovi pridelené číslo z príslušnej primárnej oblasti, resp. je mu umožnené preniesť si do tejto primárnej oblasti spadajúce číslo. Rovnako je účastník povinný vopred požiadať o akúkoľvek zmenu takto určeného miesta poskytovania služby, ktorá je v prípade prechodu medzi rôznymi primárnymi oblasťami pochopiteľne podmienená aj zmenou telefónneho čísla“. Na otázku či je zrušená alebo obmedzená mobilita pri poskytovaní služieb Domáca linka a Firemná linka spoločnosť Orange Slovensko, a.s. uviedla, že „všetkým účastníkom predmetných služieb je v súčasnosti znemožnený prístup

k roamingu, a to aj v pohraničných oblastiach, v ktorých by inak roamingové služby s ohľadom na charakteristiky šírenia signálu v mobilných sieťach využívať mohli“. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. zmluvne upravila obmedzenie mobility vo Všeobecných podmienkach na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb cez pevné pripojenie, ktoré sú platné od 1.7.2009.

Úrad v súlade s vecným vymedzením trhu zahrnul tieto služby do služieb poskytovaných na veľkoobchodnom trhu č. 2, údaje aktualizoval a analýza jednotlivých ukazovateľov je vykonaná na základe už aktualizovaných údajov.

Pri vyhodnotení kritéria súčasný stav súťaže úrad poukázal na závislosť medzi veľkoobchodnými cenami za ukončenie volania a maloobchodnými cenami, ktoré sú vysoké a sú v neprospech koncového užívateľa. Táto závislosť však nie je priama a výšku maloobchodných cien výrazne ovplyvňuje situácia na maloobchodnom trhu, kde dochádza k poklesu pevných pripojení a rast maloobchodných cien by tento proces ešte urýchlil.

Trhová pozícia spoločnosti ST, a.s. je neporovnateľne vyššia v porovnaní s ostatnými poskytovateľmi služby ukončenia volania a bez priamej cenovej regulácie tejto spoločnosti by mohla spoločnosť ST, a.s. aj alternatívni operátori účtovať neprímerane vysoké ceny za ukončovanie volania, čo by sa v konečnom dôsledku prejavilo v neprospech koncového užívateľa.

Na základe predkladanej analýzy úrad dospel k záveru, že každá z vyššie uvedených spoločností je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania v pevnom mieste vo svojej vlastnej verejnej telefónnej sieti.

III.2 Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona

III.2.1 Vyhodnotenie povinností, ktoré boli uložené rozhodnutiami úradu na základe záverov z prvého kola analýzy

Spoločnosti ST, a.s. ako podniku s významným postavením boli prvostupňovým rozhodnutím č. 181/14/2005 zo dňa 24.02.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 uložené povinnosti podľa § 18 až 22 zákona a rozhodnutím č. 608/14/2005 z 9.08.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie podľa § 22 ods. 1 zákona.

Vyhodnotenie povinnosti transparentnosti

Úrad uložením povinnosti transparentnosti zabezpečil zverejnenie informácií z jednotlivých zmlúv o prepojení ako aj zverejnenie akékoľvek návrhu na zmenu zmluvných podmienok referenčnej ponuky na prepojenie najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na verejne dostupnej internetovej stránke významného podniku.

Transparentnosť bola základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminačného prístupu pri prepojení sietí voči jednotlivým podnikom. Zverejnenie referenčnej ponuky umožnilo, aby podniky pôsobiace na trhu hlasovej služby alebo podniky, ktoré mali záujem sa prepojiť so sieťou spoločnosti ST, a.s. z dôvodu poskytovania hlasových služieb mali možnosť získať základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v sieti podniku poskytujúceho verejnú telefónnu službu a verejnú telefónnu sieť. Spoločnosť ST, a.s. bola povinná (podľa úradom uloženej povinnosti) zverejniť vyššie uvedené informácie do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku na tomto relevantnom trhu a pri zmluvách o prepojení uzatvorených po dni právoplatnosti rozhodnutia do 15 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o prepojení. Plnenie tejto povinnosti zo strany spoločnosti ST, a.s. je priebežné.

Vyhodnotenie povinnosti nediskriminácie

Na základe uloženej povinnosti nediskriminácie spoločnosť ST, a.s. uplatňovala voči ostatným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovala služby ostatným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytovala podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom majú právo spolurozhodovať. Cieľom uloženia povinnosti nediskriminácie bolo, aby spoločnosť ST, a.s. nemohla poskytovať službu ukončenia volania vo svojej sieti za odlišných technických a kvalitatívnych podmienok, prípadne aby nemohla účtovať rozdielne ceny za poskytovanie tej istej služby rôznym podnikom, čím by ich znevýhodnila oproti iným podnikom. Práve neuloženie povinnosti nediskriminácie by malo za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok, s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní, čiže znevýhodniť niektorého poskytovateľa hlasových služieb. V súlade s uloženou povinnosťou nediskriminácie spoločnosť ST, a.s. uplatňovala voči ostatným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovala služby ostatným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou.

Vyhodnotenie povinnosti oddelenej evidencie

Spoločnosť ST, a.s. predložila a predkladá úradu v súlade s rozhodnutím úradu č. 62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 v stanovenej lehote oddelenú evidenciu v súvislosti so službou ukončenia volaní vo vlastnej verejnej telefónnej sieti podľa § 20 zákona a to tak, aby táto oddelená evidencia úradu poskytla základné informácie o nákladoch, tržbách a vloženom kapitále vzťahujúcich sa k službe ukončenia volaní vo vlastnej verejnej telefónnej sieti zvlášť pre ukončenie volania na miestnej úrovni, zvlášť pre ukončovanie volania cez jeden tranzit a zvlášť pre ukončovanie volania cez dva tranzity.

Vyhodnotenie povinnosti prístupu k sieťovým prostriedkom.

Ďalšou uloženou povinnosťou bola povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona. Spoločnosť ST, a.s. si počas analyzovaného obdobia plnila predmetnú povinnosť.

Úrad dodatočne, po vydaní rozhodnutia z 15. júla 2005, ktorým určil metódu kalkulácie cien za služby ukončenia volaní v sieti významného podniku, prvostupňovým rozhodnutím č. 608/14/2005 z 9.08.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 uložil spoločnosti ST, a.s., ako podniku s významným postavením aj povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie.

Vyhodnotenie povinnosti nákladovej orientácie a cenovej regulácie

Úrad uložil podľa § 22 ods. 1 zákona spoločnosti ST, a.s. povinnosť nákladovej orientácie. Spoločnosť ST, a.s. mala povinná stanoviť ceny za ukončovanie volaní vo svojej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prepojenia podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien. Metóda kalkulácie cien bola úradom vydaná rozhodnutím zo dňa 15. júla 2005 a uverejnená vo vestníku úradu č. 5 zo dňa 1. augusta 2005. Úrad pri stanovení ceny za ukončenie volaní rozhodol, že spoločnosť ST, a.s. bola povinná predložiť úradu výpočet ceny podľa jej vlastného a používaného modelu LRIC top-down a súčasne všetky vstupné informácie v členení na prevádzkové predpoklady, technické predpoklady a ekonomické predpoklady ako aj podrobný popis alokácie nákladov na službu ukončenia volaní vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov, nepriamych nákladov a ostatných spoločných resp. režijných nákladov. V rozhodnutí o metóde kalkulácie cien úrad ďalej uviedol, že do celkových nákladov na poskytovanie služieb ukončovania volaní je podnik s významným postavením oprávnený započítať aj primeranú mieru návratnosti vloženého kapitálu alokovanú na služby ukončovania volaní.

Úrad porovnal a overil nákladový model LRIC top-down predložený podnikom s významným postavením s adaptabilným modelom nákladov LRAIC bottom-up vypracovaným nezávislou odborne spôsobilou osobou a dospel k záveru, že ceny, t.j. poplatky za ukončenie volania (v SKK/1 min) vypočítané podnikom s významným postavením sú vysoké a teda nie sú nákladovo orientované. Úrad prvostupňovým rozhodnutím č. 105/14/2007 z 26. februára 2007, resp. po odvolaní spoločnosti ST, a.s. druhostupňovým rozhodnutím č. 78/01/2007 z 9.08.2007 stanovil maximálne ceny za ukončenie volania v sieti významného podniku a to podľa miesta ukončenia na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dva tranzity a aj podľa prevádzky v členení na silnú slabú a strednú prevádzku. Poplatky za ukončenie

v sieti podniku s významným postavením boli znížené v priemere o polovicu. Spoločnosť ST, a.s. podala voči rozhodnutiu úradu žalobu na Najvyšší súd Slovenskej republiky a tento svojím rozsudkom zo dňa 9.12.2008 zrušil rozhodnutie úradu č. 105/14/2007 z 26.02.2007 a tiež rozhodnutie úradu č. 78/01/2007 z 9.08.2007. Napriek neplatnosti cenových rozhodnutí spoločnosť ST, a.s. neprekročila maximálne poplatky za ukončenie volania, ktoré boli pôvodne stanovené úradom.

III.2.2 Návrh povinnosti pre všetky podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu č. 2

Na základe výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 úrad navrhuje uložiť **podnikom s významným postavením pri poskytovaní služby ukončenia volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach na pevnom mieste** nasledujúce povinnosti:

- a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 18 zákona. Podnik s významným vplyvom je povinný:
 - I. zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie, ktorá musí obsahovať všetky špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončenia volania vrátane cien za ukončenie volaní na svojej verejne dostupnej internetovej stránke najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností. Úrad je oprávnený na uplatnenie povinností vyplývajúcich zo zákona uložiť významnému podniku zmeny referenčnej ponuky. Podnik je povinný predložiť úradu na zverejnenie upravenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vydaného úradom.
 - II. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu zmluvných podmienok referenčnej ponuky na prepojenie, ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 4 ods. 8 zákona najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a preložiť ju úradu,
 - III. zverejniť do 45 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o prepojení na svojej verejne dostupnej internetovej stránke informácie z jednotlivých zmlúv o prepojení uzatvorených po dni právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností týkajúce sa prepojenia siete na službu ukončenia volania (vrátane účtovných informácií, technických špecifikácií, vlastností siete, zmluvných podmienok dodávania a používania služby ukončenia volania vrátane cien za ukončenie volania).

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnostiam: ST, a.s., Antik computers&communications, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.

- b) povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona. Podnik s významným postavením je povinný uplatňovať pri poskytovaní služby ukončenia volania vo svojej verejnej telefónnej sieti poskytovanej na pevnom mieste voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou,

ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnostiam: ST, a.s., Antik computers&communications, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.

c) povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 21 zákona. Podnik s významným postavením je povinný:

- I. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie siete,
- II. umožniť spoločné používanie infraštruktúry vrátane stavieb, priestorov a časti vedení,
- III. prepojiť siete alebo sieťové prostriedky.

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnostiam: ST, a.s., Antik computers&communications, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.

d) povinnosť viesť oddelenú evidenciu podľa § 20 ods. 1 zákona. Podnik s významným postavením je povinný viesť oddelenú evidenciu tak, aby táto poskytla úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre nákladov, výnosoch a vloženom kapitále, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončovania volania v sieti významného podniku, zvlášť pre ukončovanie volania na miestnej úrovni, zvlášť pre ukončovanie volania cez jeden tranzit a zvlášť pre ukončovanie volania cez dva tranzity. Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu na službu ukončovania volania v sieti významného podniku musia vychádzať z účtovnej závierky podniku s významným postavením overenej audítorom. Pri alokácii nákladov na službu ukončovania volania sa vychádza z princípu nákladovej príčinnosti, to znamená, že do nákladov na konkrétnu službu sa započítajú iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Náklady teda budú priradené metódou ABC (activity based costing). Náklady musia byť členené na odpisy, osobné náklady, spotrebu materiálu, spotrebu energie a ostatných neskladovateľných dodávok, služby, ostatné náklady. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále vo vyššie uvedenom členení týkajúce sa daného účtovného obdobia spolu s podrobným popisom alokácie nákladov vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na služby ukončovania volaní), nepriamych nákladov súvisiacich so službami ukončovania volaní (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia so službami ukončovania volaní) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov (náklady, ktoré nie je možné alokovať na služby ukončovania volaní, avšak sú z hľadiska fungovania podniku nevyhnutné), rešpektujúc zásady proporcionality a transparentnosti, je podnik s významným postavením povinný podľa § 20 ods. 2 zákona predložiť úradu vždy najneskôr do 30. 6. nasledujúceho roka.

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnosti: ST, a.s.

e) povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie podľa § 22 zákona. Podnik s významným postavením je povinný stanoviť ceny za ukončenie volania vo verejnej telefónnej sieti tak,

- I. aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním ukončenia volania podľa miesta ukončenia volania a to na miestnej úrovni, cez jeden tranzit alebo cez dva tranzity a aby do týchto cien neboli započítané tie náklady, ktoré so službou ukončenia volania nesúvisia. Ceny za ukončenie volania podľa miesta ukončenia volania na miestnej úrovni, cez jeden tranzit alebo cez dva tranzity úradom určené/vypočítané metódou dlhodobých priemerných prírastkových nákladov tak, aby do týchto cien boli započítané iba náklady na sieťové prvky, zodpovedajúce náklady na služby súvisiace s ukončením volania a priemerná miera návratnosti vloženého kapitálu, teda kapitálu, ktorý súvisí s poskytovaním služby ukončenia volania. Návrh tejto metódy bude predložený úradom a bude predmetom konzultácií. Po ukončení konzultácií bude metóda vydaná samostatným rozhodnutím úradu.

*Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnosti: **ST, a.s.***

- II. aby cena za ukončenie volania v individuálnej verejnej telefónnej sieti neprekročila cenu za ukončenie volania, ktorá bude určená spoločnosťou ST, a.s. podľa bodu e) ods. I.

*Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnostiam: **Antik computers&communications, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.***

III.2.3 Odôvodnenie navrhovaných povinností

Uloženie navrhovaných povinností považuje úrad pre podniky s významným postavením na trhu za postačujúce pre zabezpečenie konkurenčného prostredia na veľkoobchodnom trhu č. 2, ako aj zabezpečenie efektívnej súťaže a presadzovanie záujmov koncových užívateľov. Nakoľko podiel všetkých ostatných podnikov – alternatívnych operátorov na veľkoobchodnom trhu č. 2 bol do konca roku 2009 v porovnaní s podielom spoločnosti ST, a.s. (vypočítaný podľa počtu pripojených účastníkov, celkového objemu ukončených volaní, ako aj výnosov z ukončených volaní) nevýznamný, preto úrad navrhol uložiť rozdielne povinnosti pre ostatné podniky a pre spoločnosť ST, a.s.

Uložením povinnosti transparentnosti chce úrad zabezpečiť zverejňovanie referenčných ponúk na prepojenie, návrhov na zmenu zmluvných podmienok referenčných ponúk na prepojenie. Ak úrad uloží zmenu referenčnej ponuky na prepojenie, tak aj zverejňovanie upravených referenčných ponúk na prepojenie, ako aj informácie z uzavretých zmlúv o prepojení týkajúce sa technickej špecifikácie, vlastností sietí, zmluvných podmienok prepojenia, rozsahu služieb prepojených volaní vo svojej sieti, čiže informácie súvisiace s poskytovaním služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste, vrátane cien za tieto služby. Zverejňovanie vyššie špecifikovaných informácií umožní, aby podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu č. 2 alebo podniky, ktoré majú záujem prepojiť sa

so sieťou ľubovoľného podniku, získali základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v sieti každého podniku v pevnom mieste.

Transparentnosť prepojenia je základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminácie prepojenia. Základným princípom nediskriminácie je, že každý podnik s významným postavením je povinný uplatňovať voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž. Úrad zastáva názor, že veľkoobchodné ukončenie volaní by mali podniky s významným postavením poskytovať tak fixným ako aj mobilným operátorom za rovnakých podmienok, vrátane ceny. Uloženie transparentnosti a následnej nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých služieb. Podľa zákona je úrad tzv. sektorový regulátor a jeho úlohou je rozhodovať ex ante, t.j. povinnosťou úradu je určiť rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa podnikateľov. Úrad navrhuje uložiť povinnosť nediskriminácie všetkým podnikom s významným postavením na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2.

Rovnako úrad postupoval aj pri návrhu uloženia povinnosti včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona. Plnenie tejto povinnosti je základným predpokladom pre zriadenie úspešného prepojenia sietí, ktoré je kľúčové pre umožnenie pôsobenia ostatným podnikom na trhu poskytovaní hlasových volaní do sietí v pevnom umiestnení. Absencia tejto povinnosti by mohla dočasne či trvale úplne vylúčiť súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 2 a spôsobiť škody nie len niektorým podnikom, ale hlavne koncovým užívateľom.

S uložením povinnosti cenovej regulácie a povinnosti nákladovej orientácie súvisí aj uloženie povinnosti viesť oddelenú evidenciu za účelom informácií o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitále, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení významného podniku. Úrad navrhuje vedenie oddelenej evidencie len spoločnosti ST, a.s., pretože len táto bude povinná stanoviť ceny za ukončenie volania v súlade s cenami vypočítanými úradom metódou dlhodobých priemerných prírastkových nákladov. Pre ostatné podniky úrad nenavrhuje povinnosť oddelenej evidencie, pretože ich úrad nechce nadmerne zaťažovať. Úrad navrhuje uložiť maximálne ceny všetkým ostatným významným podnikom na predmetnom trhu na úrovni ceny, ktorá bude určená spoločnosti ST, a.s. cenovým rozhodnutím úradu.

Všetky navrhované povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na trhu, sú efektívne, primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Úrad navrhuje uložiť tieto povinnosti podľa zákona z dôvodu, aby na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní boli na trhu vytvorené podmienky pre vznik konkurenčného prostredia a na skutočnú podporu súťaže na tomto trhu a na vytvorenie priestoru na znižovanie maloobchodných cien. Ukladanie povinností má za cieľ vytvorenie otvorenej a funkčnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste, vznik efektívnej konkurencie a potlačenie protisúťažného správania sa podnikov. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za odôvodnené a primerané stavu súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste a na riešenie potenciálnych

súťažných trhových problémov. Ide o povinnosti, ktoré napĺňajú v súlade s regulačným rámcom účel ex ante regulácie a odrážajú skutočný stav na danom trhu. Uloženie všetkých navrhovaných povinností je v súlade so stavom súťaže na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Úrad pri vypracovaní analýzy veľkoobchodného relevantnom trhu č. 2 uviedol len informácie, ktoré nie sú predmetom obchodného tajomstva.

Písomné pripomienky k tomuto materiálu zašlite úradu najneskôr do 30 (tridsať) dní odo dňa jeho doručenia. Vyjadrenia a pripomienky doručené úradu po tomto termíne nebudú akceptované.

V Bratislave dňa 15. februára 2010

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie

Písomné pripomienky možno zaslať:

- poštou na adresu: Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
Odbor ekonomickej regulácie
Továrenská 7
810 06 Bratislava 16

- elektronicky na e-mailovú adresu: jana.kopecna@teleoff.gov.sk